

VRIJHEID

Update
thuisonderwijs

INLEIDING

In januari 2020 introduceerden we de leskist Vrijheid.

In deze update staan tips voor leesconsulenten en leerkrachten om de leskist in te zetten voor thuisonderwijs. We hopen hiermee dat de leskist juist nu in de periode dat 75 jaar vrijheid actueel is, toch gebruikt zal worden. Bovendien krijgt het thema vrijheid in tijden van thuisquarantaine voor de leerlingen ook weer een nieuwe betekenis.

Voor verdere informatie verwijzen we naar de bestaande handleiding, lesbrieven, kopieerbladen en bijlagen.

DE BOEKEN

- Een deel van de boeken van de leeslijst is beschikbaar als e-book op onlinebibliotheek.nl. Zie de bijlage Titellijst Vrijheid Online titels (apr 2020) voor het overzicht van de beschikbare boeken. Voor leerlingen is er een aparte Kieslijst Vrijheid Online.
- Leerlingen kunnen het gekozen boek downloaden na een account aan te maken met hun lidmaatschapsnummer, mits er een emailadres aan gekoppeld is. We raden de leesconsulent aan om dit vooraf even goed na te kijken per school en een duidelijke instructie voor het downloaden mee te geven aan de leerkracht en leerlingen.
- Hebben leerlingen geen bibliotheekabonnement? Dan is (in elk geval tot 10 mei 2020) het boek *De vlucht van Omid* ook te lezen via de gratis app Thuisbieb. Meer informatie over deze app vind je op onlinebibliotheek.nl
- Is de leskist met boeken al op school of is er een mogelijkheid om deze te bezorgen? Dan kan er voor gekozen worden om de boeken alsnog fysiek in huiswerkpakketten bij leerlingen thuis langs te brengen.
- Bij het kiezen van een geschikt boek zul je leerlingen op weg moeten helpen bij het inloggen en downloaden en vervolgens bij het kiezen. Hoe kies je een boek als je het niet even kunt vastpakken, doorbladeren? Ook op afstand kan je als leesconsulent hierin wellicht een rol spelen. Stuur de leerlingen ook de Bijlage Kieslijst Vrijheid Online.
- Er kan ook voor gekozen worden om de leerlingen niet te laten kiezen (zoals in les 1 de opdracht is) maar als leerkracht een boek te kiezen en alle leerlingen opdracht te geven ditzelfde boek te downloaden en lezen. In de oorspronkelijke opzet kozen we juist voor verschillende titels zodat leerlingen leren om verschillen in boeken te herkennen, verwoorden en hierover gesprekken te voeren. Dit interactieve deel valt echter grotendeels weg bij thuisonderwijs, daarom is hetzelfde boek lezen ook een mogelijke optie.

DE LESSEN

- Er zijn verschillende mogelijkheden om de lessen te gebruiken.
- Een eerste mogelijkheid is het geven van alle lessen online, waarbij leerlingen een introductie krijgen, zelfstandig opdracht A of B maken en een terugkoppeling daar van geven. Hieronder geven we per les tips om aanpassingen te doen. In dit geval hebben de leerlingen een leerlingboekje (kopieerbladen) nodig.
- Een tweede mogelijkheid is de aandacht te richten op de introductie van het onderwerp, de keuze voor een boek en het lezen van het boek. De leerlingen maken een opdracht naar keuze uit het boekje en kiezen hoe ze dit willen terugkoppelen. Of je maakt als leerkracht een selectie van twee of meer opdrachten waar leerlingen uit kunnen kiezen. Leerlingen hebben dan het specifieke stuk van het leerlingboekje (kopieerbladen) nodig.
- Een derde mogelijkheid is de opdrachten geheel weg te laten. Ook dan is er wel een introductie van het onderwerp, kiezen de leerlingen een boek en lezen ze dit zelfstandig. Tussendoor pols je hoe het gaat met het lezen. Ze hebben dan ook geen leerlingboekje nodig. Het is wel aan te raden het geheel nog af te ronden, bijvoorbeeld door een online boekenkring te houden. Of (wanneer het weer fysiek kan) door de afsluitende les 5 in de klas te geven.
- In alle gevallen kan de introductie van het thema Vrijheid door de leerkracht of leesconsulent online worden gegeven, eventueel in een filmpje. Maak het persoonlijk door vrijheid naar het nu te vertalen, voelen leerlingen zich nu beperkt in hun vrijheid? Waarom wel of niet? Wat is vrijheid en vrij zijn als er oorlog is?

DE KOPIEERBLADEN

- De pdf's van het leerlingboekje zijn niet invulbaar. Het beste werkt het als de kopieerbladen als boekje geniet bij de leerlingen gebracht kunnen worden.
- Kan dit niet, stuur de leerlingen de materialen dan op en vraag hen de antwoorden elders te noteren en op te sturen.

TIPS

TIPS BIJ LES 1 - introductieles

In de introductieles wordt een fragment voorgelezen, wordt het thema Vrijheid geïntroduceerd en kiezen leerlingen een boek.

- Het voorlezen is helaas niet mogelijk.
- De introductie van het thema Vrijheid kan door de leerkracht of leesconsulent worden gegeven, eventueel in een filmpje. Ook de introductie van opdracht A kan online. De leerlingen kunnen foto's van hun elfje doorsturen.
- Leg leerlingen uit dat ze opdracht B niet maken, maar wel een online boek gaan kiezen.

TIPS BIJ LES 2 - verborgen verleden

In les 2 wordt een fragment voorgelezen en werken leerlingen vervolgens aan een opdracht over erfgoed.

- Het voorlezen is helaas niet mogelijk. Wel kan een introductie gegeven worden op erfgoed; voorwerpen, gebouwen, tekenen in het landschap die verwijzen naar het verleden.
- Laat leerlingen kiezen uit opdracht A of B. Ze maken deze zelfstandig en sturen een terugkoppeling.

TIPS BIJ LES 3 - vluchten

In les 3 worden twee filmfragmenten bekeken en maken leerlingen een opdracht over hoe het is om te moeten vluchten.

- Zet de filmpjes voor de leerlingen klaar of stuur hen de link. Zorg voor een goede introductie zoals gegeven bij de bespreking in de lesbrief.
- Laat leerlingen kiezen uit opdracht A of B. Ze maken deze zelfstandig en sturen een terugkoppeling.

TIPS

TIPS BIJ LES 4 - rechten en plichten

In les 4 wordt een fragment voorgelezen en gaan leerlingen aan de slag met een opdracht over verboden en verplichtingen.

- Het voorlezen is helaas niet mogelijk. Introduceer wel het thema en de opdrachten.
- Laat leerlingen kiezen uit opdracht A of B. Ze maken deze zelfstandig en sturen een terugkoppeling.
- Zet eventueel het filmpje over Bevrijdingsdag klaar om individueel te bekijken.

TIPS BIJ LES 5 - afsluiting

Les 5 staat geheel in het teken van de verschillen en overeenkomsten in de gelezen boeken en een terugkoppeling op het thema Vrijheid. We raden aan om deze les weg te laten of er eventueel op een later, fysiek moment op terug te komen.

ALGEMENE TIPS

In de Bijlagen van het oorspronkelijke materiaal worden overige lestips gegeven. Veel daarvan zijn ook online beschikbaar en eventueel als afsluiting of extra les te gebruiken. Aanvullende tips:

- Via de website <https://www.schrijveropjescherm.nl/> is het (tijdelijk) mogelijk om een online klassenbezoek van een schrijver te krijgen. Daar zitten ook schrijvers uit de leeslijst bij.
- De Anne Frank Stichting deelt vlogs uit het dagboek van Anne Frank. Zie <https://www.annefrank.org/nl/museum/web-en-digitaal/videodagboek/>

OUDERBETROKKENHEID

Ook bij thuisonderwijs geldt de aanbeveling om leerlingen uit te nodigen thuis met gezinsleden te praten over het boek dat ze lezen en over het thema Vrijheid ten tijden van oorlog en Vrijheid in Nederland nu. Nodig ouders uit om zelf ook een boek uit de Kieslijst Vrijheid Online te lezen.

de Bibliotheek
Brummen | Voorst

de Bibliotheek
Gemeente Nijkerk

de Bibliotheek
Noord-Veluwe

GELDERLAND
HERDENKT

75 JAAR VRIJHEID